

Кечик О. О. Організація самостійної роботи студентів з іноземної мови засобами проектної технології / О. О. Кечик // Проектна технологія як засіб розвитку усного мовлення: збірник матеріалів регіонального науково-практичного семінару 28 листопада 2012 року. – Лисичанськ: ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – С. 15–19.

У статті розглянуто методи організації самостійної роботи студентів з іноземної мови засобами проектної технології.

Ключові слова: самостійна робота студентів, іноземна мова, проектна технологія.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Кечик О. О.

Сучасна педагогічна наука характеризується переосмисленням й зміною багатьох поглядів і підходів, відмовою від деяких установлених традицій та стереотипів. Сьогодення потребує від педагога-практика високого професіоналізму, володіння сучасними формами та методами роботи. Нині для освіти характерним є пошук нових педагогічних можливостей, що пов'язано насамперед з відмовою від традиційного навчання. Нові педагогічні технології відкривають студентам доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, дають цілком нові можливості для творчості, знаходження і закріплення професійних навиків, дозволяють реалізувати принципово нові форми і методи навчання [1, с. 152–153]. Навчити студента самостійно оволодівати знаннями – одне з головних завдань дидактики вищої школи. Таким чином, актуальність дослідження проблеми організації самостійної роботи студентів з іноземної мови засобами проектної технології обумовлена соціальними

потребами в спеціалістах з високим рівнем знань, здатними ефективно застосовувати новітні педагогічні технології у професійній діяльності.

На теоретико-методологічному рівні проблема організації самостійної роботи студентів знайшла своє висвітлення в працях багатьох сучасних вчених-педагогів: А. Алексюка, Ю. Бабанського, В. Безпалька, П. Підкасистого; психологів: О. Леонтєва, К. Платонова, С. Рубінштейна; методистів: О. Біляєва, Л. Паламар, М. Пентилюк, К. Плиско. Різні аспекти, які торкаються вивчення особливостей організації самостійної роботи студентів у виші, продовжують обговорюватися на сторінках як вітчизняної, так і зарубіжної педагогічної, навчально-методичної літератури, у ході науково-практичних конференцій, на Інтернет-форумах (А. Аюрзайн, М. Гарунов, М. Єрастов, В. Козаков, І. Лернер, Р. Нізамов, А. Усова, А. Цюприк, М. Ярмаченко та інші).

Інтенсивною розробкою теоретичних основ педагогічної інноватики займались М. Кларін, С. Поляков, Т. Шамова, Н. Юсуфбекова, Х. Барнет, Д. Гамільтон, У. Кінгстон, М. Майлз, А. Хаберман, Р. Хейвлок та інші. Проблему застосування проектної методики на заняттях іноземної мови було порівняно ґрунтовно досліджено вітчизняними та зарубіжними науковцями, зокрема Л. Голованчук, В. Сафоновою, М. Вествудом, Т. Хатчінсоном. Велике значення розробкам проектної технології приділяли вчителі-новатори англійської мови С. Лиса, Т. Свиридюк, В. Редько, Н. Шевчук, В. Пономаренко.

Метою нашого дослідження є розкриття алгоритму організації самостійної роботи студентів з іноземної мови засобами проектної технології; обґрунтування сутності, місця та значення методу проектів у навчальному процесі.

Метод проектів є одним з тих, які сприяють формуванню в студентів умінь використовувати різноманітні джерела інформації для розв'язання проблеми, працювати спільно в групі, представляти й аргументувати власні пропозиції щодо виконання завдань, використовувати знання з інших

предметів, застосовувати теоретичні знання на практиці. Важливою перевагою методу проектів поряд з іншими активними методами є можливість розвитку творчих здібностей студентів. Виконання проекту дає можливість студентам детально познайомитися з проблемою, виявити існуючі на практиці способи й розв'язання й запропонувати власні алгоритми й технології, а також змушує знаходити цікаві форми репрезентування результатів власної праці.

У ході виконання проектної роботи студенти навчаються самостійно думати, знаходити та вирішувати проблеми, використовуючи знання із різних предметних галузей, висувати гіпотези, формулювати висновки. Проектна робота дозволяє виключити формальний характер вивчення навчального матеріалу й активізує взаємодію студентів для досягнення практичного результату. Викладачеві в проекті приділяється роль координатора, експерта, додаткового джерела інформації [2, с. 23].

Ретельний аналіз наукових джерел дозволяє виокремити такі етапи роботи над проектами [3, с. 103]: 1) визначення теми проекту; 2) обговорення структури проекту, складання плану роботи; 3) збір інформації; 4) консультації; 5) аналіз зібраної інформації; 6) підготовка презентації проекту (випуск буклетів, стіннівок, посібників; створення електронних презентацій у програмі PowerPoint та публікацій у програмі Publisher, відеофільмів, мультимедійних проектів тощо); 7) демонстрація результатів проекту; 8) оцінка проекту (на даному етапі відбувається не тільки контроль засвоєння навчального матеріалу й розвитку комунікативної компетенції, але й загальна оцінка проекту, яка стосується змісту проекту, теми, його кінцевого результату).

Організацію самостійної роботи студентів з іноземної мови не можна розглядати як ізольовану проблему. Загальновідомо, що вона є органічною частиною навчального процесу, передумовою успішної реалізації програмових вимог з цього предмета. Особливого значення при цьому все більше і більше набувають самостійні завдання, оскільки жоден курс

навчання іноземної, мови не дає студентам повного оволодіння мовою, а тільки допомагає їм подолати труднощі в процесі засвоєння знань та їх подальшого вдосконалення. Мета самостійної роботи активізувати пізнавальну діяльність студентів у навчальному процесі, розвинути їх мовленнєві навички та вміння. Отже, більшість завдань для самостійного виконання добираються, щоб посилити практичну спрямованість мовної, освіти майбутніх педагогів. Завдання для самостійної роботи повинні включати вправи різного ступеня творчості й самостійності (відтворюючі, перетворюючі й творчі), які мають бути скеровані на вдосконалення всіх видів мовленнєвої, діяльності (аудіювання, мовлення, читання, письмо).

Слід зазначити, що головною метою навчання іноземної мови є розвиток у студентів здатності використовувати іноземну мову як інструмент спілкування між людьми, тобто розвиток навичок спілкування. Працюючи у проекті, студент відчуває що вся система роботи орієнтована на нього і його особистість, тому його діяльність будується на особистому досвіді, інтересах і схильностях. Студенти отримують можливість обговорювати цікаві теми та проблеми, вчаться висловлювати власну думку, аналізувати, обґрунтовувати та узагальнювати. Робота над проектом проходить у різних режимах, тобто самостійно, в парах, у групах. У роботі над проектом кожен студент робить свій внесок у його реалізацію залежно від знань і особистих інтересів. Кожен рівною мірою несе відповідальність за виконання проекту і повинен представляти результати своєї роботи. Здійснюється взаємодія студентів між собою та з викладачем.

Працюючи над проектом, студенти набувають і розвивають практичні навички роботи з текстом, аудіо-, відеоматеріалами, письма, що спонукає їх до усного мовлення. Одним із допоміжних методів є читання. Студенти знаходять потрібну та цікаву для них інформацію, опрацьовують її, збагачуючи свій словниковий запас. Це стимулює їх до бесіди, обговорення, суперечок і виводить до спілкування, що власне і є нашою метою.

Аналізуючи організацію самостійної роботи студентів за методикою проекту, ми дійшли висновку, що ця технологія є величезним стимулом для пізнання та дослідження світу студентами, розвитку особистості. Вона дозволяє підвищувати інтерес до предмета, завдяки чому можна досягати більш якісного та ефективного навчання іноземної мови. Проектний метод навчання як педагогічна технологія включає в себе сукупність дослідницьких, проблемних, пошукових методів, креативних за своєю сутністю. Вміння використати метод проектів – це показник високої кваліфікації педагога.

Досить прозорим є той факт, що застосування методу проектів в поєднанні з комп'ютерними технологіями дає певні результати. По-перше, це педагогічний ефект від залучення студентів до процесу "набуття знань" та їх логічне застосування і формування особистісних якостей, мотивація, рефлексія та самооцінка, вміння робити вибір і осмислювати як наслідки вибору, так і результати власної діяльності. По-друге, це захист проекту та представлення кінцевого продукту. Причому тут важливий не обсяг засвоєної інформації, а її застосування в діяльності для досягнення поставленої мети.

У подальшому плануємо працювати над укладанням каталогу орієнтовних тем навчальних проектів з англійської мови та розробкою методичних схем для проведення уроків з використанням проектних технологій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Машбиц Е. И. Психолого-педагогические проблемы компьютеризации обучения / Е. И. Машбиц. – М.: Педагогика, 1988. – 191 с.
2. Киселиця Л. Проектні технології – основа виховної системи / Л. Киселиця // Рідна школа. – 2007. – № 10. – С. 23–24.
3. Бокарёва Г. В. Проектная работа как эффективный метод обучения иностранным языкам / Г. В. Бокарёва, Е. М. Образцова // Наукові записки міжнародного гуманітарного університету. – 2007. – № 6. – С. 99–104.